

og brugbart magtmiddel for politiet, og også, at peberspray er et værdifuldt supplement til de magtmidler, som politiet allerede i dag råder over. Erfaringerne viser også – det siger jeg i forhold til den debat, der har været her i salen i dag – at i tilspidsede situationer kan peberspray overflødig gøre anvendelse af mere indgribende magtmidler og dermed medvirke til, at der sker færre skader under anholdelser m.v., også i forbindelse med demonstrationer.

Hvad er så erfaringerne fra Sverige? spørger fru Line Barfod. Erfaringerne fra den svenske kriminalforsorg viser jo, at personalet med anvendelse af peberspray tidligere kan gribe ind i en potentielt risikofyldt konflikt, så personalets magtanvendelse bliver mindre voldsom. Det er jo til fordel både for de indsatte og for de ansatte.

Erfaringerne viser også, at der er en væsentlig præventiv effekt forbundet med anvendelsen af peberspray, idet alene truslen i mange tilfælde har været tilstrækkelig til, at den indsatte har afstået fra yderligere voldelig adfærd. Hvornår bruger man den så? Jamen det vil jo bero på en konkret vurdering af den enkelte situation – herunder bestemmelsen om magtanvendelse i straffuldbyrdsloven – hvornår peberspray i givet fald vil kunne anvendes. Peberspray og også truslen om at bruge peberspray vil kunne bruges i en situation, hvor institutionen jo ellers, som vi også skriver i bemærkningerne, ville have brugt tåregas, stav eller skjold mod en indsat, som vil angribe personalet, når personalet forsøger at komme ind i den indsatte celle. I givet fald vil det også blive bestemt, at før peberspray tages i brug mod en person, skal den pågældende så vidt muligt orienteres om, at man har til hensigt at bruge peberspray, hvis ikke fængselspersonalets påbud efterkommes.

Det her vil give mere sikkerhed i fængslerne. Det er et godt redskab for de ansatte, og det vil også give mere tryghed for de indsatte, som ved, hvad de har at forholde sig til. Så jeg er glad for modtagelsen af forslaget her i Folketinget og ser frem til den videre behandling under udvalgsbehandlingen.

Kl. 14:10

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget bliver henvist til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betrag-

ter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af lov om børns forsørgelse, lov om ægteskabets retsvirkninger, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forældreansvarsloven. (Terminaladgang til økonomiske oplysninger, klagefrist m.v.).

Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 28.01.2009).

Kl. 14:10

Forhandling

Første næstformand (Svend Auken):

Forhandlingen er åbnet. Fru Gitte Lillelund Bech.

Kl. 14:10

(Ordfører)

Gitte Lillelund Bech (V):

Effektivisering og forenkling er to nøgleord, som ligger Venstre meget på sinde, og dette lille lovforslag – som jeg vil betegne det – går faktisk ud på netop effektivisering og forenkling.

Meget kort går lovforslaget, som formanden faktisk også var inde på i sin præsentation, ud på, at vi ændrer behandlingen af sager om fastsættelse af ændringer i underholdsbidraget på følgende måder: Fremover skal statsforvaltningerne og Familiestyrelsen kunne få adgang til de nødvendige oplysninger om parternes økonomiske forhold hos SKAT til brug for behandlingen af sager om underholdsbidrag og sager om, hvem der skal betale udgifterne til transport af barnet i forbindelse med samvær, fremover vil vi have en klagefrist for bidragssagerne på 1 år, og fremover vil det være muligt, at statsforvaltningerne og Familiestyrelsen, hvis den ene part ikke afleverer alle de oplysninger, der skal til, for at man kan fastsætte underholdsbidraget, kan træffe afgørelse på det foreliggende grundlag. Det vil sige, at hvis der skal afleveres oplysninger ud over dem, der kan indhentes elektronisk, er det altså op til folk selv at sørge for at få dem afleveret. Hvis man ikke gør det, bliver der taget stilling på det foreliggende grundlag. Endelig sker der nogle administrative

og nogle tekniske ændringer i bidragslovgivningen.

Meget kort sagt er det effektiviseringer og forenklinger, og det kan vi fra Venstres side kun bifalde, så vi støtter forslaget.

Kl. 14:12

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lise von Seelen som ordfører.

Kl. 14:12

(Ordfører)

Lise von Seelen (S):

Tak. Det at effektivisere og forbedre sagsbehandlingen i forbindelse med fastsættelse af underholdsbidraget og udgifter til transport i forbindelse med samvær er bestemt noget af det, vi Socialdemokrater gerne vil bidrage til kan gennemføres.

Det er meget afgørende, at der sker en meget hurtig afklaring af de her spørgsmål i forbindelse med, at forældre, der bor på hver deres adresse, skal løfte et forældreansvar over for et barn. Vi ved godt, at det i forbindelse med skilsmisser er af meget, meget stor betydning, at små forskelligheder i meninger ikke vokser sig store, og der har det afgørende betydning, at sagsbehandlingen er kort og effektiv, således at barnet ikke skal lide under, at der er en tvist imellem de forældre, som har et fælles ansvar over for barnet.

I forbindelse med vedtagelse af lov om forældreansvar har vi jo set nogle eksempler i statsforvaltningerne på, at lige præcis en lang sagsbehandlingstid kan være en medvirkende årsag til, at nogle konflikter vokser sig store, og hver eneste gang det sker, ved vi godt, at det er barnet, der kommer i klemme, og at det er barnet, der kommer til at betale prisen for, at der er en tvist imellem forældrene.

Desuden anser vi det som noget helt naturligt, at vi tager de tekniske hjælpemidler i brug, som kan gøre det her mere effektivt. Det finder vi er helt i orden. Vi finder også, at det er i orden, at der er en klagefrist på 1 år, og vi finder, at det er i orden, at ingen forældre må sabotere de her spørgsmål, og at man, hvis det måtte være tilfældet, må klare det, sådan at det netop ikke forlænger tvivlsspørgsmål.

Der er selvfølgelig vigtige spørgsmål, der melder sig i forbindelse med forældreansvaret, og de handler om, at alle de ting, vi laver, skal være til barnets bedste, og det er til barnets bedste, at de her ting går hurtigt. I lovforslaget står der jo lige præcis, at det her er et ønske om en modernisering, fordi vi organiserer os anderle-

des i familier i dag, end man gjorde tidligere. Det vil sige, at der er langt flere børn, der har forældre, der ikke bor på samme adresse. Det forpligter os som politikere til at sørge for, at de her børn får den allerbedste opvækst i de nye rammer, som er en del af tidens tendens.

Vi håber, at ministeren er helt opmærksom på at snakke meget, meget tæt med den anden minister, som også har et stort ansvar i det her spørgsmål, nemlig velfærdsministeren. For de ting, der er i det her lovforslag, kan være til gunst for barnets opvækst, men der er også mange andre ting, som kunne være en hjælp for barnet. Jeg tænker på, at det jo er meget, meget vigtigt, at den forælder, der ikke bor fast sammen med barnet, har nogle boligforhold, der gør, at der er gode rammer, når barnet er sammen med den forælder, og at barnet har et værelse, det kan være i. Det kunne godt være, at det ville være rigtig godt, hvis de to ministre satte sig sammen og sagde: Hvordan får man tildelt bolig, hvis man er samværsforælder, og hvordan får man udregnet sin husleje, hvis man er samværsforælder? Der er mange af den type spørgsmål inden for det her område, som vi synes for tjener en gennemgang med en tættekam – for familier organiserer sig anderledes – så vi kan finde alle de barrierer, der betyder, at børn har det sværere i en situation, hvor forældrene bor delt, og få dem ryddet af vejen.

Men vi ser på det her lovforslag som en god og en positiv ting, og vi kan støtte forslaget.

Kl. 14:15

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så går vi videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. René Christensen.

Kl. 14:16

(Ordfører)

René Christensen (DF):

En del skilsmisser er desværre ofte meget problemfyldte, særlig når der er børn involveret. Og derfor blev der i oktober 2007 vedtaget den nye forældreansvarslov, som for børnenes vedkommende er medvirkende til, at de får nemmere ved at opretholde et godt forhold og gode relationer til begge forældre.

Men der er desværre en del forældre, som har meget svært ved at finde fælles fodslag omkring barnet – ikke mindst i forbindelse med den økonomiske del. Derfor mener vi også, at det her lovforslag er meget positivt. I forældreansvarsloven står der vedrørende transport, at forældrene som udgangspunkt skal være fælles om an-

svaret for transport af barnet i forbindelse med samvær, sådan at samværsforælderen henter barnet hos bopælsforælderen ved samværets start, og at bopælsforælderen henter barnet efter samværets slutning. Hver af forældrene afholder selv udgiften til transporten. Men det udgangspunkt kan dog afviges, hvis der er store forskelle i indkomstgrundlaget for forældrene.

Derfor er det vigtigt, at de oplysninger, som statsforvaltningen får fremlagt, er korrekte og retvisende, for at statsforvaltningen selvfølgelig kan træffe den korrekte afgørelse. Men det har desværre vist sig, at der kan være en del problemer med at få de involverede parter til at fremkomme med årsopgørelser, lønsedler og andet, som skal bruges i sagerne. Det er jo de økonomiske oplysninger, der indgår i vurderingen af, om der er grundlag for at underkende det, som er udgangspunktet. SKAT har oplyst, at der er ca. 6.000 henvendelser om året fra statsforvaltningen om udlevering af økonomiske oplysninger.

Det her lovforslag giver nu statsforvaltningen mulighed for at få direkte terminaladgang til de økonomiske oplysninger hos SKAT. Det vil mindske sagsbehandlingstiderne, da statsforvaltningen nu vil kunne hente de relevante oplysninger direkte hos SKAT, så det ikke er som nu, hvor det som udgangspunkt er forældrene, der skal oplyse om de økonomiske forhold.

I 2007 traf statsforvaltningen således 32.000 afgørelser om bidrag – selvfølgelig på langt flere områder end det her, men det siger noget om mængden af sager og om det tidsforbrug, der bliver brugt på at vente på svar. Oftest anmoder statsamtet om oplysningerne igen, hvis en part har valgt ikke at fremkomme med oplysningerne, og det forlænger selvfølgelig sagsbehandlingstiderne voldsomt, hvilket måske er i nogle forældres interesse. Men vi ønsker derimod, at sagsbehandlingstiderne i statsforvaltningen skal ned, og sagsbehandlingstiderne i statsforvaltningen må vi jo sige ikke altid er til topkarakterer.

Så Dansk Folkeparti kan støtte det her forslag og håber så samtidig på, at det kan være en medvirkende faktor til at nedsætte sagsbehandlingstiderne til glæde for børnene og forældrene.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt som ordfører.

Kl. 14:18

Kl. 14:19

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

I 2007 var der 32.000 afgørelser om bidrag, og 6.000 af dem medførte, at man måtte indhente oplysninger hos SKAT. Det ret høje tal taler for en forbedring af mulighederne for at indhente økonomiske oplysninger hos SKAT hurtigt og effektivt. Det anføres også i bemærkningerne til forslaget, at denne effektivisering er i god overensstemmelse med, hvad borgerne rent faktisk forventer. SF støtter derfor, at statsforvaltningen og justitsministeren får terminaladgang til SKAT, sådan at parternes økonomiske oplysninger i bidragssager og transportsager ved samvær kan indhentes og bidrage til, at sagerne hurtigt kan afgøres og unødvendigt tidsspilde i øvrigt undgås, fordi statsforvaltningen ikke længere gentagne gange skal bede om at få tilsendt de nødvendige oplysninger.

Vi noterer os, at forslaget ikke udvider adgangen til at få flere oplysninger end tidligere, ligesom der også er taget en lang række sikkerhedsforanstaltninger. Bl.a. skal de videregivne oplysninger krypteres; der kan kun rettes forespørgsel på enkeltssager og ikke laves masseudtræk; og endelig sikres det via en lokal sikkerhedsadministrator, at kun de relevante personer får adgang til oplysninger, og kun i sager, hvor der rent faktisk ligger en konkret ansøgning. Det er vi meget tilfredse med, men vi vil under udvalgsarbejdet gerne spørge ind til, om der også er tænkt over muligheden for at registrere, hvem der rent faktisk logger på det her system, så man altid kan gå tilbage og se, hvem der har været inde at kigge.

Jeg skal også lige sige noget om klagefristen. Den fastsættes til 1 år, og det virker som en passende tidsramme. Det er fornuftigt, at parterne kan indrette sig økonomisk på en afgørelse, uden at den kan ændres med tilbagevirkende kraft, sådan som det rent faktisk er muligt i dag. Det skal dog, synes vi, afklares, hvordan det påvirker tidligere førte sager, hvor klagefristen har været ubegrænset.

Kl. 14:21

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så går vi videre, og det er hr. Tom Behnke som ordfører.

Kl. 14:21

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Forslaget her går i al sin enkelthed ud på, at statsforvaltningen i forbindelse med sin sagsbe-

handling får online adgang, altså direkte terminaladgang, til de oplysninger, som de allerede i dag kan indhente manuelt ved told- og skatteforvaltningen og i indkomstregisteret. Det vil sige, at det her udelukkende er et spørgsmål om, at det bliver nemmere, hurtigere og mere effektivt, men ikke, at man udvider de muligheder, der allerede eksisterer i dag. Så vi går simpelt hen bare fra, at man er nødt til at gå den slagning på sine flade konvolutter over at hente tingene, papirerne, manuelt, til, at man fremover kan hente det elektronisk. Og det kan vi naturligvis støtte.

Kl. 14:21

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:22

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Også Det Radikale Venstre kan støtte dette forslag. Vi er varme tilhængere af, at det offentlige udnytter de data, de har og har fået fra borgerne, mest muligt i sagsbehandlingen i forskellige instanser.

Vi har noteret os, at der – også på baggrund af høringssvarene – er afgivet en hensigtserklæring fra Justitsministeriets side om, at den ordning vil blive indrettet på en sådan måde, at man kun har adgang til de sager, som man rent faktisk skal bruge oplysningerne fra. I udvalgsbehandlingen vil vi lige søge, om ikke vi kan veksle den hensigtserklæring til et egentligt løfte om at sikre om ikke andet, som SF's ordfører var inde på, at man i hvert fald har en logning, så man kan forvisse sig om, at man, hvis der sker et misbrug, kan finde ud af, hvem der misbruger den her registeradgang.

Derudover synes vi, at det er ganske rimeligt, at hvis man ikke selv medvirker til sagens oplysning, kan det få det, der hedder processuel skadevirkning, altså at afgørelsen træffes på det foreliggende grundlag.

Endelig har vi også bemærket høringssvarene om den klagefrist på 1 år, der nu indføres, og det synes i almindelighed at være længe, men det skal selvfølgelig vejes op imod, at der er tale om en hidtil ubegrænset klagefrist, som altså indskrænkes til 1 år. Vi synes dog i den forbindelse, at det er vigtigt, at det ikke får, om man så må sige, opsættende virkning, således at man kan anvende klagen chikanøst, men at det altså alene er en adgang til at få en ny sagsbehandling inden for det her ene år, sådan at den afgørelse,

der er, eksekveres, mens klagen eventuelt måtte behandles.

Kl. 14:23

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er den sidste ordfører fru Line Barfod.

Kl. 14:24

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Enhedslisten kan også støtte forslaget. Vi lægger ligesom andre vægt på, at der ikke er tale om at udvide adgangen til at indhente oplysninger, altså at der alene er tale om at gøre det på en nemmere måde, men at man samtidig sikrer tekniske løsninger, så der ikke er endnu flere, der får ubegrænset adgang til SKAT's oplysninger. I forvejen var vi ved den store kommunalreform meget skeptiske over for, at samtlige SKAT's medarbejdere fik adgang til samtlige oplysninger.

Vi synes, det er meget voldsomt, at så mange har adgang til så mange oplysninger. Vi mener, at det i dag er teknisk muligt at begrænse it-anvendelsen, så man kun har adgang til de oplysninger, man rent faktisk har behov for. Vi mener, det er væsentligt, at man sikrer, at de tekniske løsninger også følger med i forhold til at sikre retssikkerhed.

I den forbindelse kunne jeg godt tænke mig at høre, hvordan det går med Datatilsynet, men det kan vi jo også stille nogle spørgsmål til under udvalgsarbejdet – for vi har tidligere kigget på, at Datatilsynet ikke rigtig har de ressourcer, der skal til, hvis de rent faktisk skulle leve op til at føre ordentligt tilsyn med de mange, mange oplysninger, der i dag ligger på it – og til, hvordan adgangen er til oplysningerne, og i hvilket omfang man kan sikre, at det rent faktisk kun er dem, der skal have adgang til oplysningerne, der har det, altså at der ikke finder misbrug sted.

Det andet, som andre også har været inde på, er, at realiteten i forslaget her jo handler om de økonomiske forhold for familier, der er blevet skilt, for de børn, der nu er afhængige af, at der er en ordentlig økonomi hos begge forældre. Og der har vi altså et stort efterslæb, fra da vi forhandlede forældreansvarsloven. Vi mangler virkelig at få set på den økonomi, der er i de skilte familier, og på, hvordan vi sikrer, at der er nogle ordentlige økonomiske forhold, herunder også hvordan vi sikrer, at der er nogle ordentlige boligforhold, fordi den, der har ret til samvær med børnene, ikke får ret til også at få en bolig, hvor der er plads til samvær med børnene, og at man

også har mulighed for at få noget boligsikring, så man kan have en bolig, hvor man har plads til samvær med børnene.

Det er altså et kæmpe problem, at man godt på papiret kan få ret til samvær med sine børn, men den reelle mulighed bliver stærkt begrænset af de økonomiske forhold, og det er der behov for at vi får set på.

Første næstformand (Svend Auken):
Så er det ministeren.

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):
Tak for den positive modtagelse af forslaget fra alle ordførere. Det er glædeligt, at der er politisk opbakning til at effektivisere, til at forenkle behandlingen af sager om børne- og ægtefællebidrag samt sager om transport af barnet i forbindelse med samvær.

Se, det her bliver jo gjort af hensyn til borgerne, så vi kan få forkortet sagsbehandlingstiden i det offentlige mest muligt. Det gælder også i statsforvaltningerne og i Familiestyrelsen. Samtidig er det vigtigt at sikre, at de tiltag, der foretages med henblik på at forkorte sagsbehandlingstiden, ikke sker på bekostning af borgernes retssikkerhed.

Jeg synes, at vi med det her lovforslag har fundet den helt rigtige balance mellem de hensyn, så vi tager hensyn til borgerne og til familierne og samtidig sikrer en fornuftig grad af retssikkerhed for alle danskere i det her land.

Første næstformand (Svend Auken):
Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget bliver henvist til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**9) 1. behandling af lovforslag nr. L 107:
Forslag til lov om ændring af navneloven. (Adgang til at tage en afdød ægtefælles mellem- og efternavn m.v.).**

Af justitsministeren (Brian Mikkelsen):
(Fremsættelse 28.01.2009).

Forhandling

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Søren Pind.

(Ordfører)

Søren Pind (V):

Det foreliggende lovforslag består af tre elementer, hvoraf det første er en ophævelse af en revisionsbestemmelse i loven. Den nye navnelov blev ikke til uden sværdslag, og den er fortsat et emne, der vækker stærke følelser. Ikke desto mindre har den nu knap så nye navnelov virket i et par år, og loven synes i al sin væsentlighed at tjene sit formål vel. Det var en del af loven, at den skulle tages op til fornyet overvejelse i indværende folketingsår, og det har regeringen gjort på baggrund af en løbende opfølgning på lovens anvendelse.

Mens loven i det store hele fungerer godt, har der dog vist sig visse u hensigtsmæssigheder, som det foreliggende lovforslags to andre elementer forsøger at rette op på.

Et sådant element er etablering af en mulighed for, at en efterlevende ægtefælle kan tage en afdød ægtefælles navn. Problemet er opstået, fordi brugen af såkaldte adresseringsnavne var udbredt efter den gamle lov, men brugen af disse blev som bekendt afskaffet med vedtagelsen af den nye lov. Da så borgerne, der gjorde brug af disse adresseringsnavne, nu ønsker at tage dette adresseringsnavn som efternavn efter ægtefællens død, opstår problemet, da den afdøde ægtefælle i sagens natur ikke kan give det efter loven påkrævede samtykke. Det bliver dog et krav, at det vurderes, at en ansøgt navneændring må antages at stemme overens med afdødes ønske.

Det sidste element er en udvidelse af dispensationsadgangen til at undtage fra kravet om, at et fornavn ikke må betegne det modsatte køn. I dag eksisterer denne mulighed for de af Sexologisk Klinik på Rigshospitalet anerkendte transseksuelle. Der er imidlertid en gruppe personer, der gennem en længere årrække til stadighed klæder sig som det modsatte køn, og som på et tidspunkt vælger på mere permanent basis at fremtræde som det andet køn uden dog at kunne anerkendes som egentlige transseksuelle, bl.a. fordi de, som det hedder i bemærkningerne, og jeg citerer:

... på det seksuelle plan lejlighedsvis fortsat har glæde af deres mandlige kønsorganer.